

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2023-4-45-51>

 <https://orcid.org/0000-0002-6999-3333>

КАСЬЯН Тетяна

заслужена художниця України, кандидатка педагогічних наук, доцентка,
завідувачка катедри дизайну та соціально-культурних дисциплін,
Черкаський державний бізнес-коледж
e-mail: tat.kasyan@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0002-2036-1976>

ВАКУЛЕНКО Ольга

викладачка катедри дизайну та соціально-культурних дисциплін,
Черкаський державний бізнес-коледж
e-mail: vakulenkooya@gmail.com

УДК 378.018.8:76.012-051(045)

АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ

У статті розглядається місце рисунка у підготовці фахівців з графічного дизайну, орієнтований на будь-яку систему візуальних комунікацій, що застосовуються у різних галузях знань. Візуально-комунікативні напрями бурхливо розвиваються, базуючись на досягненнях сучасної поліграфії й цифрових технологій, тому попит на досвідчених графічних дизайнерів у інформаційну епоху зростає з кожним роком.

Проведене дослідження має практичне значення, що підтверджує значущу роль рисунка у формуванні художньо-образного мислення студентів. Це дає можливість стати конкурентоспроможними на вітчизняному та закордонному ринку праці, здатними розв'язувати творчі візуально-комунікативні задачі, що спонукає до безперервного саморозвитку та самовдосконалення протягом усієї професійної діяльності.

Ключові слова: академічний рисунок; начерки; стилізація; трансформація; графічний дизайн.

Постановка проблеми. Знання з основ академічного рисунка є базою всіх пластичних мистецтв. Прагнення художника опанувати необхідні знання, навчитися основам грамоти образотворчого мистецтва, а також працювати з натурою і вміти створювати справжнє реалістичне графіч-

не зображення веде до професійного вивчення рисунка, що надає великі можливості у реалізації творчих амбіцій майбутніх фахівців. Тому особлива роль у системі професійної освіти фахівців з графічного дизайну приділяється саме цим знанням та навичкам.

Мета статті. Визначити та конкретизувати специфіку методичних засад навчання академічному малюнку, який є необхідною складовою навчального процесу при підготовці майбутніх графічних дизайнерів. Саме тому метою статті є розкриття означеної проблеми.

Виклад основного матеріалу.

Проблемами художньої грамоти майбутнього дизайнера займалися дослідники як теоретики, так і практики, серед яких М. Криволапов, А. Чебикін та ін.

Існує ціла низка наукових досліджень, що збагатили теорію викладання образотворчого мистецтва. Академічний рисунок був предметом уваги багатьох вітчизняних мистецтвознавців і науковців. Свої дослідження даної темі присвячували Г. Іванченко [1], С. Мартинюк [2], Н. Прохорова [3], В. Сухенко [4] та ін.

Академізм – стиль і напрям у мистецтві XIX століття, який наголошував на необхідності дотримуватися принципів і правил, визначених визнаними офіційними авторитетами в галузі «високого мистецтва» – насамперед національними академіями мистецтв з використанням спадщини античності та Відродження [5].

В академізмі переосмислювалися та об'єднувалися досягнення класицизму (неокласицизму), до якого був близьким за духом, та романтизму, ближчого до нього за часом. Водночас, він співіснував з реалізмом, який сприймав академізм як свого найбільшого опонента. Попри це вплив реалізму на академізм безперечний. Іноді академічний спосіб інтерпретації людини та світу середини XIX століття визначають як «ідеалізований натуралізм». Початком оформлення академізму як окремого напрямку можна вважати 30-і роки XIX століття [6].

1. В Україні мистецька освіта зосереджувалась у приватних художніх школах. Особливу роль у становленні професійної художньої освіти відіграла Київська школа рисунка М. Мурашка, відкрита у 1875 р. Вона виховала знаних живописців, зокрема В. Замирайла, Ф. Красицького, К. Крижицького, С. Світлицького. 18 грудня 1917 р. було засновано Українську академію мистецтв, що стало значною культурною подією. За основу Київської школи рисунка було взято вивчення людини, її пластичних і анатомічних особливостей [3].

Поміж двадцяти претендентів на професорські посади в майбутній Академії, комісія затвердила вісьмох: Михайла Бойчука, Миколу Бурачека, Михайла Жука, Василя та Федора Кричевських, Абрама Маневича, Олександра Мурашка та Георгія Нарбута. Всі вони були професіоналами, популярними серед української громадськості, переважно молоді люди віком 30 з лишком років. Гіршою була ситуація з педагогічним досвідом, який мали тільки Федір Кричевський, Мурашко та Бойчук – єдиний, хто створив свою власну творчу школу. 18 грудня 1917 року Центральна Рада ухвалила закон, що регламентував діяльність УАМ. Відповідно до нього Українська Академія Мистецтв та підвідомчі їй структури мали право отримувати з-за кордону без мит всі необхідні для роботи матеріали, книги та картини. Друкарні УНР були зобов'язані надавати до бібліотеки академії по одному примірнику книг та часописів, які стосуються образотворчого мистецтва. Професори академії звільнялися від військового обов'язку, а академія отримувала державне фінансування [7].

У Харкові була відкрита приватна рисувальна школа Марії Раєвської-Іванової (1869). Це перша жінка в Російській імперії, яку Петербурзька Академія мистецтв удостоїла звання художника (1868). Пізніше, як і в Києві, на базі цієї школи в 1896 р. утворили Міську школу рисунка й живопису, а з 1912 р. вона перетворена у державний навчальний заклад – Харківське художнє училище, Школа М. Раєвської-Іванової поряд з навчанням ремісників готувала і майбутніх художників. Випускники отримували високий рівень знань і вмінь, що давало можливість продовжувати навчання в академіях мистецтв світу.

Як відомо, на півдні України, в Одесі, ще в 1865 р. була заснована рисувальна школа Одеського товариства красних мистецтв, яку в 1885 р. було перетворено в середній навчальний заклад. Тут здобували освіту відомі в майбутньому художники К. Костанді, П. Нілус, М. Греков, П. Волокидін, І. Бродський, скульптор Б. Едуардс [8]. Таким чином навчальні заклади художнього спрямування в Україні поступово набували свого становлення та розвитку у фаховій підготовці митців.

Дослідник Наталія Прохорова стверджує, що поняття «академізм» отримало додаткове значення і стало використовуватися для визначення рівня робіт художників, що мали систематичну освіту в галузі візуальних мистецтв і класичні навички створення творів високого технічного рівня. Цей термін часто належить до опису побудови композиції та техніки виконання, а не до сюжету художнього твору. Специфіка навчального академічного рисунка полягає в поєднанні з творчістю, але тут є великі відмінності. Творча робота проводилася на фундаменті всіх знань, умінь та навичок художника. А тому академічний рисунок і є тим підґрунтям законів, які необхідно вивчати і знати» [3]. При цьому методологія проведення навчання академічного рисунка потребує подальшого розвитку. Вона набуває нових граней внаслідок появи сучасних вимог, які формуються суспільством до підготовки фахівців та нових можливостей з урахуванням комп'ютеризації в графічному дизайні.

Академічний рисунок – це класичний підхід до навчання образотворчого мистецтва із застосуванням класичних методів зображення об'ємного простору на площині, а також поняттям об'ємної форми з використанням лінійно-конструктивного рисунка, світлотіньового залежно від поставленого завдання [3]. Академічний рисунок є основою всіх видів образотворчого мистецтва – це не тільки цілеспрямоване зображення на предметній площині чи інших

носіях за допомогою різних технік, таких як штрихування, перспектива та пропорції, об'єктів реального світу з метою вивчення правил побудови форми та зображення, але й оволодіння знаннями з теорії мистецтва.

Основи академічного рисунка:

– Рисування за спостереженням – це мистецька практика роботи з натури. Вона передбачає уважний погляд на предмет, запам'ятовування його пропорцій, конструкцій та перспективи для створення реалістичного зображення. Такий метод допомагає покращити зорову пам'ять та розвинути просторове, конструктивне мислення, побудувати розкадрування у моушн-дизайні.

– Пластична анатомія – знання та її розуміння має вирішальне значення для дизайнерів, які бажають рисувати лице або фігуру людини. Знання конструкції, анатомії, та функцій тіла допомагає дизайнерам створювати зображення людини в статичному положенні або динамічному руху, що завжди використовується у анімації та моушн-дизайні. За характером та манерою виконання рисунка можна відрізнити любителя від професіонала. Знання пластичної анатомії допомагає вирішенню багатьох художніх та творчих проблем, які встають як перед початківцем, так й перед професійним графічним дизайнером.

– Пропорція – це співвідношення між різними частинами об'єкта або фігури. В академічному рисунку художники прагнуть точно зобразити пропорції, щоб створити його характерні риси та відчуття реалістичності та балансу у своїй роботі [9].

– Перспектива – це техніка, яка використовується для створення тривимірної ілюзії глибини та простору, яке обумовлено ступенем віддаленості їх від точки спостереження у двовимірному творі мистецтва. Існує перспектива з однієї, двома та трьома точками сходу, щоб створити ілюзію глибини та відстані у рисунку. В анімації перспектива використовується для підсилення художнього враження від сцени, додає динаміки та емоційного забарвлення.

– Штрихування – це техніка, що використовується для створення тональної ілюзії світла і тіні. Існують різні види штрихування, такі як паралельне або перехресне штрихування під кутом в 45 градусів. «Тон, створений таким чином, дає загальне враження чистоти. Якщо придивитися до рисунків професіоналів, то можна побачити, що навіть в самому темному місці аркуш паперу просвічується» [10]. В рисуванні м'якими матеріалами, такими як соус, сангіна та вугілля, можна використовувати

розтушовування та змішування, щоб вивести об'єм та фактуру твору.

– Композиція – це система правил і методів взаємного розташування елементів у єдине гармонійне ціле. Композиція – це загальний художній задум, структура твору мистецтва, яка повною мірою відображає його ідею, а також розташування візуальних елементів на листі паперу для створення візуально приємної та збалансованої композиції. Неодмінною умовою в академічному рисунку є вміння точно та виразно розміщувати зображення в межах заданого формату. Композиція є базовою складовою у графічному дизайні при проектуванні художніх творів.

– Практика: як і будь-яка інша навичка, академічний рисунок вимагає постійної практики для вдосконалення. Дизайнери повинні регулярно виконувати рисування з натури, вивчати пластичну анатомію та експериментувати з різними техніками, щоб розвивати свої професійні навички [9].

Попре те, що основними інструментами графічних дизайнерів є цифрові інструменти, початківцю у сфері дизайну потрібно опанувати навички з таких видів робіт: рисунок від руки, технічний рисунок, нарисна геометрія тощо. Насправді є ще багато навичок, якими повинен володіти графічний дизайнер під час створення візуальних комунікацій за допомогою зображень, тексту та інших графічних елементів, але ми сфокусуємось саме на рисунку.

Практика навчального рисунка з натури базується на послідовності ускладнення завдань, на обґрунтовані законів побудови об'ємної форми на площині, виявленні об'єму за допомогою світлотінні і тону, знанні пластичної анатомії та конструктивно-анатомічного аналізу складної живої форми.

Рисунок з натури покращує вміння бачити об'єкти, що зображуються, вдосконалює графічні навички та здатність до зорового мислення, що корисно для майбутніх графічних дизайнерів при розробці творчих ідей.

У роботі над рисунком використовують різні матеріали: білий або кольоровий папір, кольорові та прості (графічні) олівці, туш, гелеві ручки, маркери, фломастери, м'які матеріали тощо [1].

Отже, академічний рисунок є важливою основою для навчання майбутніх графічних дизайнерів, щоб вони могли створювати реалістичні та візуально привабливі роботи. Набуті компетентності з рисунка повинні бути використані надалі при ви-

вченні та опануванні наступних дисциплін: декоративний живопис, станкова графіка, художнє моделювання, каліграфія, художнє проєктування, експериментальна анімація, мультимедійний дизайн, моушн-дизайн, 3Д графіка тощо.

Академічний рисунок є корисним веб-дизайнерам і може знайти застосування в цій галузі таким чином:

- використаний для візуалізації концепцій та ідей перед їхнім втіленням у вебдизайні;

- слугувати комунікацією між дизайнером та клієнтом;

- практика академічного рисунка допомагає вебдизайнерові створити логічну та зрозумілу структуру вебсайту;

- рисунки та схеми можуть бути використані для планування розміщення контенту та навігації;

- рисунки можуть бути створені відповідно до потреб клієнта або тематики вебсайту, що допомагає зробити дизайн більш персоналізованим та виразним;

- підкреслити унікальну ідентичність для бренду або вебсайту;

- використаний для розробки концепцій та стилів вебсайту, для створення ілюстрацій, іконок та вебелементів, таких як кнопки, значки та фони;

- допомагає передати ідеї щодо кольорів, шрифтів, композицій та загального вигляду.

Також, навички академічного рисунка можуть бути використані для створення анімованих вебелементів та ілюстрацій, які роблять сайт більш цікавим і привабливим для користувачів. Це дозволяє дизайнерському продукту виділитися серед конкуренції та залишити незабутнє враження.

Використання академічного рисунка має свої переваги для моушн-дизайнера. Практика академічного рисунка сприяє розвитку координації руки та ока. Це допомагає моушн-дизайнерові в покращенні навичок рисунка на графічному планшеті або в інших програмах для створення анімацій. В академічному рисунку майстерно відтворюються деталі, анатомія та рух об'єктів. Це корисно для моушн-дизайнера, оскільки розуміння, як об'єкти виглядають і як вони рухаються, допомагає створити більш реалістичні та плавні анімації. Академічний рисунок може бути використаний для створення сценаріїв або історій, що мають бути анімованими. Опанування студентами прийомами академічного рисунка можливе за умови вивчення теоретичних основ та ключових принципів:

- усвідомленості, методичної послідовності в роботі;

- композиції зображення;

- лінійної та повітряно-просторової перспективи;

- цілісності зображення;

- малювання симетричних парних форм;

- конструктивного аналізу форми;

- тонального розв'язання рисунка;

- уявного малювання та осмисленого використання їх на практиці.

Методичні установки перебувають у постійній взаємодії один з одним і допомагають вирішувати завдання як на окремих етапах, так і протягом усього навчання.

Вони можуть слугувати основою для анімованих персонажів та об'єктів. Академічний рисунок може бути перетворений в інтерактивні анімації, які реагують на дії користувачів. Це відкриває широкі можливості для експериментів і створення нестандартних анімаційних рішень.

На відміну від класичних творів образотворчих мистецтв у вебдизайні не використовуються олівці, пензлі, мольберти, фарби. Тут потрібні інші інструментальні засоби (HTML-редактори, графічні, відео та звукові редактори, аніматори, редактори скриптів, спеціальні утиліти, програми для створення фотоальбомів, різноманітні мережеві технології, мови програмування, цифрові фотоапарати, сканери тощо).

На вебсторінках присутні не тільки текст й статичні зображення, але і анімація, відео, звуки. Зовнішній вигляд вебсторінок динамічне змінюється при виконанні користувачем деяких дій. Це робить вебсторінку складним твором мистецтва, який формувався на межі літератури, журналістики, образотворчого мистецтва, кіно, телебачення, радіо, фотомистецтва. При цьому досвідчений професійний розробник добре уявляє контингент людей, який частіше за інших відвідує його сайти, враховує психологію користувачів, підбирає теми, найбільш популярні в мережі на даний момент. Переважна більшість вебсторінок є продуктом мультимедіа [11]. Тобто майбутнім фахівцям з графічного дизайну треба мовне замовлення перетворити в графічний прояв.

Загалом, академічний рисунок може дати вебдизайну художньої цінності, індивідуальності та творчості. Він може підтримати процес створення графічних рішень для вебсайтів і зробити їх більш ефективними.

Особливостям розвитку сучасного рисунка приділяє увагу професор кафедри рисунка НОМА Віктор Сухенко й наголошує: «У період незалежності України й відкритості до впливу європейських стандартів навчання, в чинному нині Законі України «Про освіту» одним з головних здобутків для потенційного розвитку педагогічної ініціативи став розділ, присвячений академічній свободі, на основі якого з'явилося безліч приватних методів здійснення навчання академічного рисунка» [4, с. 76].

А також ідею синтезу між академічним рисуванням та комп'ютерними технологіями підтверджує його думка про те, що методологічне домінування одного з принципів, як засвідчує історія академічного рисунка, призводить до його односторонності і, врешті-решт, до кризи академічної дисципліни. В результаті безперервності розвитку технічного прогресу, – до якого об'єктивно залучена художня школа, – бачимо, що метод «натурного» рисування в теоретичному й методологічному стані сьогоднішнього дня є педагогічною технологією вчорашнього дня. Його майбутнє неминує лежати у площині синтезу з комп'ютерними та інтернет-технологіями – це історична неминучість [4].

Святослав Мартинюк наголошує: «Сучасні дизайнери-графіки використовують переважно 2D-програми векторної та растрової графіки. Анімаційні проекти здійснюються у програмах 3D. Отже, площинний і об'ємно-просторовий рисунок для художника графічного дизайну – однаково необхідні. Тому вироблена у другій половині ХХ ст. методика навчання якнайповніше відповідає вимогам.

Сутністю підготовки дизайнерів за цією методикою є виокремлення проблем лінійно-конструктивного аналізу форми, об'ємно-тонального опрацювання пластики та площинного узагальнення об'ємних форм в окремі проблеми» [2].

В Україні останнім часом сформувалася потужна поліграфія, що спеціалізується на рекламних послугах, індустрія пакування, рекламний веб і теледизайн. Візуально-комунікативний дизайн стає засобом просування товарів і послуг на ринки інших країн, вступаючи в жорстоку конкуренцію за ринки збуту, шанси виграти змагання мають ті, хто контролює не тільки виробництво, але й рекламні потоки [2]. Важливою рисою візуально-комунікативного дизайну є збереження самоідентифікації та художніх традицій в творчих розробках графічних дизайнерів.

Образотворчими засобами дизайну є точка, лінія, фактура, текстура, колір, форма, пропорція та ін. Коротко розглянемо наступні терміни:

– текстура – характер поверхні будь-якого об'єкта, обумовлений його внутрішньою будовою, структурою, об'єктивними фізичними властивостями (дерево, метал, скло, тканина);

– фактура – зовнішні властивості поверхні об'єкта (гладка, шорстка, дзеркальна). Фактура характеризує якість обробки поверхні об'єкта;

– форма – зовнішній абрис, зовнішній вигляд, контур об'єкта. Колір – властивість тіл викликати певне зорове відчуття відповідно до спектрального складу й інтенсивного відбиваного або видимого випромінювання, що випускається;

– колір – властивість тіл викликати певне зорове відчуття відповідно до спектрального складу та інтенсивності відбиваного або видимого випромінювання, що їм випускається. Основні параметри кольору – колірний тон, насиченість і світлота. Тон визначається спектральним складом світла, насиченість – кількістю додавання сірого кольору, а світлина – яскравістю [11].

Основними формами організації навчального процесу є консультації педагога, а також самостійна робота з аналогами, літературою, репродукціями, відвідування музеїв, виставкових зал, фахових виставок тощо, що сприяє розвитку образного мислення та творчих здібностей майбутніх графічних дизайнерів.

Важливої та актуальної складової навчання майбутніх дизайнерів в контексті сучасних процесів, які відбуваються в Україні, питання, пов'язані зі збереженням національної культури. «Всім відомі історичні факти, коли стиралися з лиця землі не тільки міста, а цілі цивілізації, але культура і її складова – мистецтво залишалися жити, стверджуючи в собі для нащадків генетичний код народу, зберігаючи його ідентичність.

Завдяки застосуванню історично-значимих основ мистецтва, в процесі професійної підготовки студентів на кафедрах художнього профілю відбувається синтезування різних видів і форм мистецтва. Це дозволяє цілеспрямовано вирішувати творчі завдання, які вимагають від людини образно-творчого мислення, а також трансформації історичного досвіду традиційного народного мистецтва у практичну діяльність та інтеграції його з основними тенденціями сучасності, якісної динаміки в об-

ласті розробок нових технологій, що відповідає вимогам сучасної художньої культури» [12]

Висновок. Отже, у навчальному процесі виконання завдань з академічного рисунка є важливою складовою в опануванні певними знаннями та навичками.

Опанування студентами академічного рисунка можливе за умови вивчення теоретичних основ та принципів: усвідомленості, методичної послідовності в роботі, композиції зображення, лінійної та повітряно-просторової перспективи, цілісності зображення, малювання симетричних парних форм, конструктивного аналізу форми, тонального розв'язання рисунка, уявного малювання та осмисленого використання їх на практиці. Методичні становища перебувають у постійній взаємодії один з одним і допомагають вирішувати завдання як на окремих етапах, так і протягом усього навчання.

На основі проведеного пошуку виявлено, що виконання студентами завдань з академічного рисунка впливає на їхнє подальше професійне зростання, творче та конструктивне мислення, вміння швидко візуалізувати різні форми з наступною обробкою їх на комп'ютері, з якісною динамікою в технологічній області, розширяє творчий потенціал, допомагає створювати продукти дизайну більш креативними та деталізованими, та переосмислювати власну художню мову, рухаючись до експериментаторства та інтеграції традиційного мистецтва з основними тенденціями сучасності, завдяки цьому відбувається підвищення фахових компетентностей майбутніх графічних дизайнерів.

Перспектива подальших досліджень.

Теоретичний матеріал, викладений у статті, буде корисним для студентів та викладачів за спеціальністю 022 Дизайн.

Список використаних джерел

1. Рисунок та основи композиції: Методичні вказівки до практичних занять для здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти освітньо-професійної програми «Технології легкої промисловості» галузь знань 18 Виробництво та технології спеціальності 182 Технології легкої промисловості денної форми навчання для групи 41 ТЛП / уклад. Г.П. Іванченко. URL: https://e-tk.lntu.edu.ua/pluginfile.php/11230/mod_resource/content/1/Мет_вказ_до_практ_зан_%20Рисунок%20та%20основи%20композиції_41тлп_Іванченко.pdf
2. Мартинюк С.А. Рисунок у підготовці фахівців графічного дизайну. *Катедра дизайну Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв*: офіційний сайт. URL: <https://artkipdm.kosiv.org.ua/2014/12/19/1035/>
3. Прохорова Н.А. Академічний рисунок як фундамент творчої грамотності для формування творчої особистості. *Арт-простір*, 2016. Вип. 2. С. 99–102.
4. Сухенко В., Засипкін О. Академічний рисунок в умовах дистанційного навчання. *Українська академія мистецтва*, 2020. Вип. 29. С. 72–78.
5. Академізм. *Wikipedia*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Академізм>.
6. Місце академізму в історії мистецтва. *Wikipedia*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Академізм#Місце_академізму_в_історії_мистецтва.
7. Примаченко Я. Українська академія мистецтв. *Цей день в історії*. URL: <https://www.jnsm.com.ua/h/1218Q/>.
8. Авер'янова Н. Розвиток мистецтвознавства та художньої освіти в Україні (кінець XIX – початок XX ст. *Одеський історико-краєзнавчий музей*: офіційний сайт. URL: <http://www.history.odessa.ua/publication8/stat07.htm>.
9. Нечипаренко В. Що потрібно знати, освоюючи академічний рисунок. *Step to drawing*. URL: <https://www.steptodrawing.com/post/shcho-potribno-znaty-osvoyuyuchy-akademichnyy-rysunok>
10. Що таке штрих? Особливості штрихування олівцем. *Всі на урок*. URL: <https://urok.pp.ua/mistectvo-ta-rozvagi/5254-scho-take-shtrih-osoblivost-shtrihuvannya-olvcem.html>
11. Головатий Р. Основи графічного дизайну та проектно-графіки: конспект лекцій. *Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*, 2019. 80 с. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/5778/1/Основи%20графічного%20дизайну%20та%20проектної%20графіки.pdf>.
12. Касьян Т.К. Роль мистецтва у формуванні національної ідентичності. *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки*, 2018. Вип. 6. С. 57–61.

References

1. Ivanchenko H.P. (comp.). Pattern and basics of the composition: Methodical instructions for practical classes for students of the initial level (short cycle) of higher education of the educational and professional program "Technologies of light industry" branch of knowledge 18 Production and technologies of specialty 182 Technologies of light industry full-time study for group 41 TLP. Retrieved from https://e-tk.lntu.edu.ua/pluginfile.php/11230/mod_resource/content/1/Мет_вказ_до_практ_зан_%20Рисунок%20та%20основи%20композиції_41тлп_Іванченко.pdf.
2. Martyniuk, S.L. (2014). Drawing in the training of graphic design specialists. *Department of Design of the Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts of the Lviv National Academy of Arts*: official website. Retrieved from <https://artkipdm.kosiv.org.ua/2014/12/19/1035/>
3. Prokhorova, N.A. (2016). Academic drawing as a foundation of creative literacy for the formation of a creative personality. *Art space*, 2: 99–102.
4. Sukhenko, V., Zasyppkin, O. (2020). Academic drawing in the conditions of distance learning. *Ukrainian Academy of Arts*, 29: 72–78.
5. Academicism. *Wikipedia*. Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/Академізм>.
6. The place of academicism in the history of art. *Wikipedia*. Retrieved from https://uk.wikipedia.org/wiki/Академізм#Місце_академізму_в_історії_мистецтва.
7. Primachenko, Ya. (2023). Ukrainian Academy of Arts. *This day in history*. Retrieved from <https://www.jnsm.com.ua/h/1218Q/>.
8. Averyanova N. (2022). The development of art studies and art education in Ukraine (end of the 19th – beginning of the 20th century. *Odesa Museum of History and Local History*: official website. Retrieved from <http://www.history.odessa.ua/publication8/stat07.htm>.
9. Nechiparenko, V. (2021). What you need to know when learning academic drawing. *Step to drawing*. Retrieved from <https://www.steptodrawing.com/post/shcho-potribno-znaty-osvoyuyuchy-akademichnyy-rysunok>

10. What is a stroke? Features of pencil shading. *Everyone to class*. Retrieved from <https://yrok.pp.ua/mistectvo-ta-rozvagi/5254-scho-take-shtrih-osoblivost-shtrihuvannya-olvcem.html>
11. Golovaty, R. (2019). Basics of graphic design and project graphics: lecture notes. *Lviv State University of Life Safety*, 80 p. Retrieved from <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/5778/1/Основи%20графічного%20дизайну%20та%20проектної%20графіки.pdf>
12. Kasyan, T.K. (2018), The role of art in the formation of national identity. *Bulletin of Cherkasy University. Series: Pedagogical sciences*, 6: 57–61.

KASIAN Tatiana

Honored Artist of Ukraine, PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Head of the Department of Design and Socio-cultural Disciplines,
Cherkasy State Business College

VAKULENKO Olha

Teacher of Design and Socio-cultural Disciplines Department,
Cherkasy State Business College

ACADEMIC DRAWING AS A BASIS OF TRAINING GRAPHIC DESIGN SPECIALISTS

Summary. *Introduction. The article studies the place of drawing in training graphic design specialists aiming at any system of visual communications used in various fields of knowledge. Visual and communicative areas are rapidly developing based on the achievements of modern printing and digital technologies, therefore the demand for experienced designers in the information age is very high.*

Purpose. Academic drawing is the basis of all plastic arts, which seeks to equip the artist with the necessary knowledge, teach the fundamentals of fine art literacy, as well as work with nature and be able to create a realistic graphic image. Professional mastery of drawing provides great opportunities in realizing creative ambitions of future designers. Therefore, a special role is given to academic drawing in the system of professional education of graphic design specialists.

Results. Mastery of students' academic drawing skills is possible on the condition of studying theoretical foundations, principles of awareness, methodological consistency in work, principles of image composition, principles of linear and air-spatial perspective, principles of image integrity, principles of drawing symmetrical paired forms, principle of constructive form analysis, principle of tonal drawing development, the principle of imaginary drawing and their meaningful use in practice. Methodological positions are in constant interaction with each other and help

to solve tasks both in individual stages and throughout the entire training.

Originality. Based on the theoretical source analysis, the problem of academic drawing as a basis for training specialists in graphic design is revealed. The conducted research has practical significance, which confirms the significant role of drawing in the formation of artistic thinking of students in order to be competitive in the domestic and foreign labor market, able to solve creative visual and communicative tasks and encourage continuous self-development and self-improvement throughout all professional activities.

Conclusion. It is found out that the students' performance of academic drawing tasks affects their further professional growth, creative and constructive thinking, the ability to visualize various forms quickly, with subsequent processing on a computer, the acquisition of professional competences that will become necessary for the future graphic designers in their professional activities.

Keywords: *academic drawing; sketches; stylization; transformation; graphic design.*

Одержано редакцією 08.12.2023
Прийнято до публікації 19.12.2023